
[Oddajemy do rąk...].

Przegląd Historyczny 102/1, 1-2

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Oddajemy do rąk Czytelnika niezwyklej numer „Przeglądu Historycznego”. Wierzymy, że jego bohatera, Karola Modzelewskiego, nie ma potrzeby przedstawiać, zresztą zamieszczone materiały przynoszą z pewnością wyczerpujący obraz tej postaci. Jesteśmy jednak winni naszym Czytelnikom nieco wyjaśnień.

Nie mieliśmy dotąd zwyczaju przeznaczac specjalnych wydań „Przeglądu Historycznego” na potrzeby ksiąg pamiątkowych, czyniac wyjątek tylko dla zmarłych członków Redakcji i dla szczególnie zasłużonych dla naszego pisma przyjaciół. Poza tym uznawaliśmy jednak, że zadaniem pisma jest dokumentowac stan badań i przedstawiac osiągnięcia historiografii polskiej i dlatego wydawaliśmy numery zawierające prezentacje i analizy dorobku naukowego wielkich postaci naszej dyscypliny naukowej – Aleksandra Gieysztorę czy Tadeusza Manteuffla. Nieraz jednak myśleliśmy, że do pełnego obrazu stanu historiografii polskiej brakuje nam przedstawienia jej powiązań z życiem społecznym i ukazania roli, jaką historiografia i jej przedstawiciele odgrywali i, jak sądzimy, ciągle odgrywają w społeczeństwie, w polityce, czy w kulturze współczesnej. Miał temu służyć, według naszych zamierzeń, dział „Prezentacje”, ale z rozmaitych powodów nie spełnia on, jak dotąd, naszych oczekiwań. Doszliśmy zatem do wniosku, że warto spróbować czegoś innego, zupełnie nowego, choć przecież obecnego w praktyce zarówno „Przeglądu”, jak i innych czasopism historycznych, do których wręcz obowiązków należy publikowanie materiałów źródłowych. Taki właśnie charakter ma obecny numer – prezentacja postaci i zarazem publikacja źródeł.

Uznaliśmy bowiem, że Karol Modzelewski, jak rzadko kto, jest wśród historyków postacią historyczną. Monograficzny numer zatytułowany jego nazwiskiem ma na celu przede wszystkim ukazać go właśnie w tej roli – roli polityka czy, jak się niegdyś mawiało, działacza społecznego.

*Staraliśmy się zamieścić materiały, które będą miały wartość i znaczenie relacji źródłowych dla wszystkich zainteresowanych dziejami najnowszy-
mi i historią historiografii polskiej ostatnich lat kilkudziesięciu. Tekst nie-
mieckiego historyka Stefana Troebsta o dyskusji nad europejskimi dykta-
turami, stanowi tło dla artykułów polskich.*

*Musimy jednak dodać, że pragniemy także w ten sposób uczcić
Karola Modzelewskiego jako uczonego, którego dorobek na trwale wszedł
do historiografii polskiej. Mamy też nadzieję, że tytułowy bohater wyba-
czy Redakcji, że przygotowaliśmy i wydrukowaliśmy ten numer bez jego
wiedzy i zgody.*